

BOEKBESPREKINGEN

WALKHOFF-HESS. *Lehrbuch der konservierenden Zahnheilkunde*. Fünfte Auflage 1954
Uitg. Johann A. Barth, Leipzig. 352 blz. D.M. 28.—.

Hoewel dit boek de naam van twee auteurs draagt, is, daar Walkhoff reeds geruime tijd geleden overleed, deze „vollständig übergearbeitete” vijfde druk het boek van Dr. med. Walter Hess, em. Professor der Konservierenden Zahnheilkunde an der Universität Zürich. Dit feit op zich zelf stempelt het tot een waardevol boek, omdat het de opvattingen en inzichten bevat van één der allergrootsten op het gebied der sosiodontie, neergeschreven aan het einde van een langdurige en uitermate vruchtbare ambtsperiode als hoogleraar. Desondanks waagt referent het op enkele punten met de schrijver van mening te verschillen.

Na een kort historisch overzicht worden in dit boek behandeld:

- Aandoeningen en behandeling der harde tandweefsels;
- Aandoeningen en behandeling van pulpa en apicaal parodontium;
- De marginale parodontopathiën en haar behandeling.

Bij de behandeling der caviteitspreparaties toont de schrijver zich een Europees tandarts van de oude stempel. In tegenstelling tot de Amerikaanse tandheilkunde, die sedert Black's desbetreffende publicaties een halve eeuw geleden, algemeen de waarde van een gestandaardiseerde techniek met gebruikmaking van een doelmatig handinstrumentarium onmiddellijk heeft ingezien, geldt aan vele Europese universiteiten thans nog de opvatting dat men met enkele handinstrumenten, boren en steentjes zijn doel „somehow” altijd wel bereiken kan. Het kardinale verschil is, dat het doel dat de Amerikaanse student voor ogen wordt gesteld de perfectie aanzienlijk dichter benadert dan de meeste Europese studenten (en tandartsen) voor praktisch bereikbaar houden. Dit feit moge door verschillende aanwijsbare oorzaken te verklaren en zelfs ten dele te motiveren zijn, met de wijze waarop dit belangrijke onderdeel der sosiodontie in dit boek wordt behandeld, kan iemand die de Amerikaanse normen kent, zich moeilijk verenigen. De desbetreffende illustraties kunnen er niet toe bijdragen de student van de waarde van een exacte techniek te doordringen. Dit zijn de minst gelukkige gedeelten van het boek.

Niemand die Hess' publicaties ook maar enigermate kent (en welke West-Europese tandarts zou een volledige onbekendheid durven bekennen?) zal het verwonderen dat daarentegen de hoofdstukken over de endodontie met hun talrijke microfoto's het beste gedeelte van het boek vormen. Dit is het terrein waarop het merendeel van zijn onderzoekingen zich heeft bewogen. Hier spreekt een autoriteit die zijn beweringen met de uitkomsten van talloze experimenten kan staven.

Nogmaals, voor wie belang stelt in de opvattingen van de Altmeister Hess is dit een waardevol boek.

J. G. de Boer

P. NESPOULOUS en G. CARLIER. *Dentisterie Opératoire (La Pratique Stomatologique IV)*.
Deuxième édition 1954. Uitg. Masson et Cie, Paris, 649 blz.

In dit boek behandelen de schrijvers tomo- en plerodontie en endodontie van blijvend- en melkgebit. Hieraan laten zij voorafgaan een overzicht van anatomie en physiologie van mond en gebit, een hoofdstuk getiteld „Généralités” waarin o.m. behandeld worden: organisatie, installatie, verlichting, instrumenten, sterilisatie, mondhygiene, onderzoek, droogleggen, separatie, matrices, en een hoofdstuk gewijd aan de tandsteenverwijdering. Het spreekt vanzelf dat niemand het in alle onderdelen met de schrijvers eens kan zijn; ook zij tonen zich b.v. in de wijze waarop zij de caviteitpreparatie behandelen typische Europeanen. Hier en daar doet het boek wat ouderwets aan, b.v. waar als belangrijkste methode van directe pulpaoverkapping de bedekking van de exponatie met een metalen kapje, zonder enig medicament, beschreven wordt. Een enkele maal krijgt men aanvechting zich de ogen uit te wrijven, b.v. wanneer men leest dat het aanbeveling verdient amalgaam na het mengen te wassen door het in de handpalm met zeepwater te kneden.

Toch heeft dit boek ook veel aantrekkelijks; volledigheid en overzichtelijke indeling der stof behoren tot de goede eigenschappen van dit leerboek (van de beginselen) der sosiodontie.

J. G. de Boer

Prof. Dr. K. HÄUPL, Prof. Dr. W. MEYER, Prof. Dr. K. SCHUCHARD. *Die Zahn-, Mund- und Kieferheilkunde. Ein Handbuch für die zahnärztliche Praxis*. Urban und Schwarzenberg. München-Berlin 1954. Afleveringen IV en VIII (i. e. bladzijden 1—313 uit dl. IV).

Het vierde deel van dit standaardwerk is gewijd aan de prothetische tandheelkunde. Deze beide afleveringen vormen hiervan het begin. Aangevangen wordt met een min of meer als inleiding bedoeld hoofdstuk, waarin de verhouding van de verschillende mogelijkheden der tandvervangkunst tot het levende weefsel uitvoerig wordt besproken. Hierin vinden wij, min of meer beschouwelijk aan een gerijd, verschillende aspecten der prothetische tandheelkunde gewaardeerd naar hun effecten in het biologische milieu van de mondholte. De auteur Prof. Dr. M. S p r e n g vindt hierbij gelegenheid de door hem aanbevolen „kauwafdruk” op zijn verdiensten te toetsen; beschadigingen door het onoordeelkundig toepassen van hulpmiddelen ter bevestiging van de plaatprothese worden uitgebreid behandeld, evenals reacties der slijmvliesen op het dragen van prothesen. Enige bladzijden zijn ook gewijd aan de gevolgen die verwacht mogen worden in de tandpulp, in het tandvlees en in het parodontium bij aanbrengen van de gebruikelijke vormen van kroon- en brugwerk etc.: auteur Prof. Dr. K. H ä u p l.

In het hoofdstuk „Die Artikulationslehre” van de hand van Dr. R. F i s c h e r treffen wij een uitgebreide verhandeling aan over de kaakbewegingen, gevolgd door opstellen over articulatoren en tandvormen.

De toepassingsmogelijkheden van kronen en stiftanden, in grote verscheidenheid door H ä u p l bijeengebracht, geven de lezer een goed beeld van het ter beschikking staande arsenaal voor de vervanging van afzonderlijke elementen

voor zover de wortel nog bruikbaar is. Is ook deze verloren gegaan dan ligt het op de weg de toepassing van brugwerk te overwegen. Ook hiervoor wordt een uitvoerige leidraad geboden ditmaal door Prof. Dr. A. H r u s k a, Milaan, die indicatie en uitvoering van de vaste brug behandelt. Aan de uitneembare brug, waaronder bruggen met toepassing van telescoopkronen van patent schuifankers (Chayes, Roach e.a.) worden verstaan, is eveneens een artikel gewijd. Tot slot wordt door H ä u p l een aanvang gemaakt met de bespreking van de partiële prothese.

De typographische verzorging is weer boven alle lof verheven, de vele afbeeldingen zijn druktechnisch van uitstekende kwaliteit.

L. J. A. van Schijndel